

OZ9HBO

EDR Holstebro
Experimenterende Danske Radioamatører

12. Årgang Nr. 1

AKTIVITETSPLAN

1. Kvartal 2002

OZ5KG

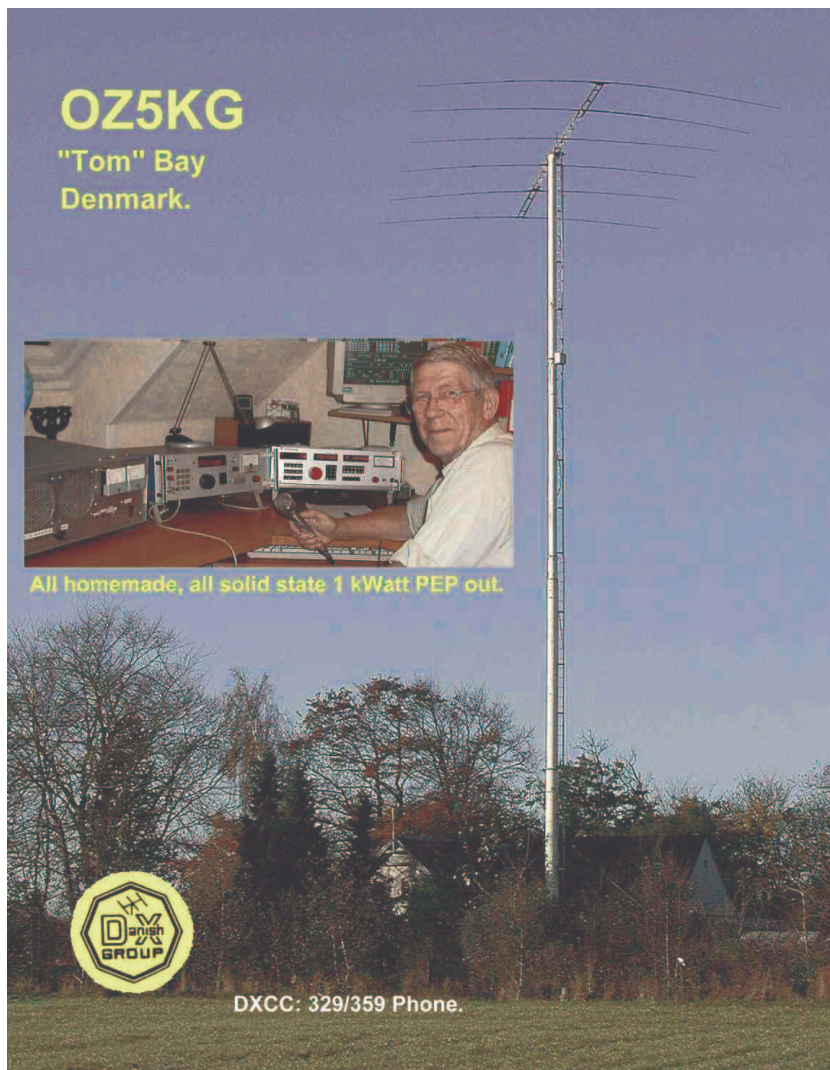
"Tom" Bay
Denmark.

All homemade, all solid state 1 kWatt PEP out.

DXCC: 329/359 Phone.

Indhold

Information	2
Nu formand	3
Solpletter og kortbølgeudbredelse	3
Anvisning på, hvordan man bedst..	5
VHF aktivitetstest	5
I morgen er i dag	6
Program	8

Aktivitetsplan

Dette blad udkommer ca. fire gange om året til EDR Holstebros medlemmer samt på internettet. Heri vil de planlagte aktiviteter i EDR Holstebro for det kommende kvartal fremgå. Endvidere indeholder bladet også artikler om vores radioamatør hobby.

EDR Holstebro

EDR Holstebro er en lokalafdeling af landsforeningen Eksperimenterende Danske Radioamatører EDR.

EDR Holstebro er stiftet den 3. februar 1950. Vores klublokale er i Aktivitetscentret Danmarksgade Skole, 1. sal nr. 9, i Holstebro.

EDR Holstebros radioamatør kaldesignal er OZ9HBO.

Postadresse

EDR Holstebro - OZ9HBO
Postboks 1323
7500 Holstebro

Der er også andre muligheder for at kontakte os.

Hjemmeside: www.oz9hbo.mira.dk

E-mail: info@oz9hbo.mira.dk

Tlf.: **96 10 08 09**

(besvares kun på programsatte aftener)

Lokal frekvens: 145,325 MHz
Nyhedsudsendelse: mandag kl.19.00
Klubaften: torsdag kl.19.30

EDR Holstebros bestyrelse

Formand OZ2ADC
Leif Korsgaard
Røde Møllevej 10
Møborg
7660 Bækmarksbro
tlf.: 97 88 17 20

Kasserer: OZ1JMO Anker
tlf.: 97 42 25 41

Sekretær: OZ7ABM Finn
oz7abm@adr.dk

Bestyrmedl.: OZ2LSS Lars
oz2lss@usa.net

Bestyrmedl.: OZ5KG Tommy
t.bay@post.tele.dk
tlf.: 97 42 33 35

Suppleant: OZ2ANT Alex
alex@offline.dk

Ny formand

Som alle jo nok har hørt, eller set så er det min agt ikke at modtage genvalg som formand for OZ9HBO, jeg har hørt fra mange, at så går det nedad bakke for klubben. Det er jeg nu ikke så sikker på, for jeg er sikker på at klubben har godt af en ny formand, som ser andre muligheder, og kan bidrage med nye indput og ideer. Hvis det går nedad bakke, så er det for at vi som medlemmer ikke bakker op om foreningsarbejdet. Hvorfor? Spørger du. Jeg har siddet som formand i 6 år, de sidste 2 år er det gået nedad bakke fordi energien og lysten ikke var tilstede, foreningsarbejdet på det plan kunne ikke motivere mig, til at gøre de ting som var nødvendige for at vende udviklingen. Derfor!

Ellers vil jeg benytte lejligheden til at ønske alle medlemmer med familie en rigtig glædelig jul og et godt nytår og så håber jeg at se alle i det nye år, for det er ikke fordi jeg vil ligge på den lade side fremover for det er min agt at være mere hf aktiv, for det er noget som jeg har forsømt voldsomt. Det er også min agt at være med til at fremme contestaktiviteten i foreningen for det synes jeg at vi mangler,

OZ2ADC/Leif

Solpletter og kortbølgeudbredelse

Jeg fandt et indlæg om solpletter og kortbølgeudbredelse skrevet af OZ7G, og kom derved til at tænke på, at vi på et tidspunkt snakkede om en der kunne fortælle noget om dette. Jeg mener, at dette indlæg giver et godt grundlag for, at kun-

ne forstå problematikken omkring dette emne, så derfor.

I OZ JUNI 1953 har OZ7G et indlæg omkring ovenstående emne, som jeg ville mene kunne være interessant, så her følger det.

I øjeblikket er forholdene vedr. DX på de frekvensbånd, vi som kortbølgeamatører har til rådighed, ikke særlig strålende. I modsætning til de ekceptionelt gode forhold i årene 1946-51, hvor man med effekter på få watt kunne nå rundt alle steder på vor klode, og hvor 28 MHz-båndet var det foretrukne DX-bånd, må vi nu konstatere, at dette bånd er "dødt" bortset fra kortvarige perioder med Europa-forbindelser på grund af tilbagekastning fra "sporadic-E". Ellers må 14 MHz-båndet holde for, og det er ukonstant og kun brugbart om dagen, medens 7 MHz om natten kan benyttes til længere distancer. I det følgende belyses de forhold, der medfører de omtalte variationer.

Enhver radioamatør, som i en årrække har været interesseret i DX-arbejdet, kender de variationer vedr. vore tildelte frekvensbånds muligheder for DX-arbejde, som gør kortbølgearbejdet både møjsommeligt og spændende. Variationerne kan deles op i en række enkeltvariationer, der hver for sig er stærkt svingende, og hvis virkninger griber så stærkt indover hverandre, at det samlede billede er kaleidoskopisk og ikke kan gøres til genstand f. eks. For nøjagtige forudsigelser. I de store linier er der dog en vis regelmæssighed i det hele, specielt vedr. variationer, der er af længere periode. Vi kender alle de typiske dag- og natvariationer, dette, at de højere frekvenser er bedst om

dagen og de lavere om natten, at f. eks. 14 MHz ret ofte (men ikke altid i øjeblikket) om eftermiddagen kan give gode arbejds-vilkår syd- og vestover, men at båndet ”dør bort” hen på aftenen, hvor så 7 MHz lidt senere på natten kan være brugeligt. På samme måde kendes det, at det omtalte forhold er særligt udpræget om vinteren, hvor 21 MHz-båndet f. eks. I de første måneder efter november var et ganske udmærket DX-bånd om dagen, medens 7 MHz lige knapt kunne bruges om natten, medens 3,5 MHz faktisk var brugeligt visse nætter. Til gengæld bliver forskellen mellem dag- og natfrekvenserne mindre og mindre hen mod sommeren, og er i juni-august ikke særlig stor.

Ligeledes har alle radioamatører en forestilling om, at muligheden for overhovedet at arbejde med DX, d.v.s. for at sende og modtage signaler rundt om større eller mindre dele af vor klode, skyldes tilbagekastning eller brydning (eller begge dele, i forbindelse med tilbagekastning fra jordoverfladen), idet det ellers ikke ville være muligt at få signalerne rundt. Af tilbagekastnings- eller brydningslag, de joniserede lag i vor øvre atmosfære, kendes en række, f. eks. E-laget, F¹-laget og F²-laget, hvoraf F²-laget har særlig interesse for DX-arbejdet på korte bølger. Alle disse lag varierer i højde og jonisation, såvel fra dag til nat som fra sommer til vinter, og desuden over en ca. 11-årig periode, og alle disse variationer skyldes solen som hovedårsag. E-laget ligger lavest, gennemsnitligt 125 km oppe. Dets jonisation er kraftigst ved middagstid og svag ved midnat. Lufttrykket er i den nævnte højde så lille, at solindvirkningen giver anledning til, at luftmolekylerne delvis spaltes i joner og elektroner, hvorved forholdene overfor radiobølger ændres såle-

des, at laget virker brydende og tilbagekastende, idet joniseringsgraden eller -tætheden er bestemmende for, hvor højt op i frekvens, virkningen er tilstrækkelig til at gøre tilbagekastningen mulig. Frekvensen er jo højere, jo mere skråt radiobølgen træffer det joniserede lag. For E-laget er jonisationen altid så svag, at dette lag ikke har større betydning for kortbølger.

Derimod er de to F-lag af større betydning. Disse lag smelter om natten efter midnat omtrent sammen, men deles om dagen. Den gennemsnitlige højde ved nat er ca. 200 km, medens F²-laget ved middagstid ligger helt op til 500 km over jordens overflade og kan være meget kraftigt ioniseret. Området, hvori de joniserede lag findes, kaldes jonosfæren. F-laget ligger så højt, at luften her er så fortyndet, at afstanden mellem luftmolekylerne bliver så stor, at joniseringsmaksimum ligger højst ca. 2 timer efter middag, og først er nede på minimum kort før solopgang. Når F²-laget er på sin maksimale jonisation, d. v. s. maksimum over den 11-årige periode af solindvirkningen, tilbagekaster – eller bryder – laget frekvenser op til eller noget over 30 MHz.

Kritiske frekvenser.

Det er af overordentlig stor betydning til stadighed at være klar over, hvilken jonisation der optræder i jonosfærens joniserede lag. Rundt omkring på jorden er derfor opstillet radiostationer, der dag og nat, år ud og år ind sender radiobølger lodret op gennem jordens atmosfære ved hjælp af sendere, hvis frekvens stadig varieres fra lav til høj frekvens. På modtagere, opstillet i nærheden af senderne, opfanges de eventuelt tilbagekastede signaler, og herved optegnes til stadighed dels lagenes højde over jorden (automatisk bestemt på

grundlag af radiobølgenes hastighed, 300,000 km/sek.) samt den såkaldte kritiske frekvens, d.v.s. den højeste frekvens, der for hvert lag tilbagekastes på det pågældende tidspunkt.

Fortsættes i næste nummer.

Anvisning på, hvordan man bedst ødelægger sin klub.

Såfremt du skulle være tvivl om, hvordan du bedst kvæler din klub, så er her en anvisning på, hvordan det i hvert fald kan lade sig gøre:

1. *Kom ikke til klubbens møder.*
2. *Hvis du alligevel kommer, så kom endelig for sent, og lav endelig så megen larm, at opmærksomheden fjernes fra foredragsholderen; derved opnår du også, at alle opdager, at du er kommet.*
3. *Hvis vejret er dårligt, så tænk overhovedet ikke på at komme.*
4. *Er du kommet til et møde, så find fejl hos lederne.*
5. *Modtag aldrig et hverv; det er meget lettere at læne sig tilbage og kritisere.*
6. *Modtager du alligevel et hverv, så lad være med at røgte det.*
7. *Hvis du alligevel ikke bliver valgt, så bliv fornærmet.*
8. *Når man spørger dig om din mening, så svar, at du intet har at sige; men husk endelig efter mødet at fortælle alle, hvordan sagerne burde have været ordnet.*

9. *Gør aldrig mere end det absolut nødvendige; men når andre trækker læsset, så husk at fortælle, at din klub køres af en sammenspist klike.*

10. *Betal endelig ikke dit kontingent, før du har fået flere rykkerskrivelser, så får kassereren da noget at bestille.*

Dette lille indslag faldt jeg over i et OZ fra 1957, OZ5GB står som forfatter.

Jeg var egentlig i gang med at søge efter noget helt andet, men faldt så over dette lille indslag, som herved gives videre til almindelig orientering.

OZ1JMO/Anker

VHF aktivitetstest

Vi har i bestyrelsen besluttet at være med til VHF aktivitetstesten 1. tirsdag i måneden vi har antenner og alt som skal bruges vi vil, hvis vi må, være ude ved sir lyngbjerg med antennerne i toppen af udkigsposten og sende fra min campingvogn. Hvis det har interesse vil vi gentage forsøget fremover, så har vi også noget som vi kan tilbyde de evt. nye lisenser vi forhåbentlig får

I morgen er i dag

Måske lidt af en kryptisk overskrift, men lad mig uddybe det ved at omformulere påstanden til "fremtiden er i dag". Det kan måske virke lidt overraskende på nogle, men hvis vi kikker på vores egen hobby, har vi været meget fikseret på hvad dagen i morgen måtte bringe.

Vi har ikke længere råd til blot at blive ved med at snakke om fremtiden, som om det løser alle problemer, nej vi skal til at gøre noget mere aktivt. Dette skal ikke lyde som et dommedagsprofeti, men vi må indse, at fremtiden er startet. Erkender vi det, er vi ikke henstillet til udelukkende at tilpasse os den, men vi får muligheden for at forme fremtiden, til dels som vi gerne vil have den.

Det næste år står vi foran mange udfordringer her i det lokale. Der skal vælges en ny formand for OZ9HBO, et valg der er vigtigt for foreningens fremtid. På kreds niveau skal der vælges et nyt medlem til EDRs hovedbestyrelses, da Ruben OZ1ENY har valgt ikke at forsættet. Fyrweekend i august, der plejer at have stor interesse blandt medlemmerne. Fieldday i september, der desværre ikke har haft den store opbakning de sidste par år i OZ9HBO. JOTA i oktober måned, hvor vi som radioamatører har gode muligheder for at komme ud og dele vores hobby med spejderne. Der vil formentlig blive afholdt to licensprøver af Telestyrelsen i Holstebro, en her til foråret og en til efteråret. Så der er mange muligheder for at deltage i aktiviteter, få indflydelse og give en hjælpende hånd med.

Med den nye D-licens er det blevet betydeligt nemmere, at komme i gang med

radioamatørhobbyen.

Midt i november måned afholdte Martin oz3mc og undertegnet et licenskursus lørdagen inden telestyrelsens prøve den efterfølgende onsdag. Kurset varede knap 5 timer. Deltagerne gik op til prøven, bestod og har nu licens. Der var endda flere, som gik direkte op til prøven uden at have deltaget i et kursus, hvilket bekræfter at sværhedsgraden er på et niveau, hvor de fleste kan være med.

Det er en mulighed vi som en moderne radioamatørforening, skal bakke op om og benytte os af. Vi skal udbrede kendskabet til denne nye D-licens, så at interesserede bliver klar over, hvor enkelt det er at få en licens. Vi bør sørge for, at der er et tilbud om at deltage på et kursus, før prøven afholdes, så de kommende amatører kan blive hjulpet seriøst igennem EDRs undervisningsmateriale og være parat til prøven.

Nu stopper det jo ikke ved licensen. Det er fint at få nye licenser i luften, men hvad hvis der ikke rigtig er nogen på båndet at snakke med. Hvorfor skal jeg melde mig ind i EDR, hvad får jeg ud af at komme i lokalafdelingen? Tja, der er sikkert en del nylicencerede, som vil spørge sig selv om dette og specielt hvis vedkommende er af den yngre generation, hvor mange andre ting tager af ens tid.

Nogle lokalafdelinger er på kanten til at vugge i søvn, og så hjælper en ny smart licenskategori ikke. Der skal være aktiviteter i afdelingerne, som folk har lyst til at bruge tid på. Kaffe og kage er selvfølgelig med til at gøre det hyggeligt at komme i afdelingen, men der skal ske mere end det. Alene dur det ikke! Vi skal forsøge på at lave aktiviteter, så vi medlemmer ser frem til klubaftenerne. Afdelingens ledel-

se, bestyrelsen, bør vise initiativ og ledelse, samt informere dets medlemmer om aktiviteter og andet nyt, så vi føle at vi er medlem af en god forening hvor der er liv og stabilitet.

Det kan være svært med de mindre afdelinger her i Vestjylland, men nu er det jo heldigvis ikke forbudt at holde kontakten med naboafdelingerne ved lige. Mange af afdelingerne i kreds 7 har ikke større afstand til en eller flere naboafdelinger, end at de sagtens kan have fælles aktiviteter af og til.

Heldigvis har største delen af lokalafdelingerne her i området et godt samarbejde, men det ville være skønt om det kunne gøres endnu bedre. Derfor ser jeg det vigtig at afdelingerne virker dynamiske, holde sig orienteret og er i dialog med hinanden, så de kan informere og motivere medlemmerne. Det er et punkt jeg håber, at en kommende bestyrelse i OZ9HBO vil tage aktivt fat på og ikke lade blive ved snakken.

Et er hvad bestyrelserne i lokalafdelingerne og EDR gør, men vi som radioamatører skal fælles være med til at løfte og udvikle vores hobby videre. Kom med gode ideer, hjælp selv med at føre dem ud i livet, bak op om de aktiviteter der arrangeres, vær parat til at hjælpe til også selv om det ikke bare er fornøjelse det hele. Tænk lidt over det. Den dag ”i morgen var i går”, er det for sent.

Vy 73s / glædelig jul
Karsten oz2kmp@qsl.net

Program

Januar

Torsdag	10	Første klubaften i det nye år.	19.30
Torsdag	17	Klubaften	19.30
Torsdag	24	Klubaften	19.30
Torsdag	31	Klargøring til aktivitetscontest	19.30

Februar

Torsdag	7	Klubaften	19.30
Torsdag	14	Generalforsamling, dagsorden i flg Vedtægter	19.30
Torsdag	21	Klubaften	19.30
Torsdag	28	Klubaften	19.30

Marts

Torsdag	7	Klubaften	19.30
Torsdag	14	Klubaften	19.30
Torsdag	21	Klubaften	19.30
Torsdag	28	Klubaften	19.30